

UCHWAŁA NR

RADY GMINY W BOJADŁACH

z dnia 2023 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Bojadła na 2024 rok

Na podstawie Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) art. 4¹ ust. 2, ust. 5 i art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.) art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2023r. poz. 1939 z późn. zm.) uchwala się, co następuje: Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Narkomanii w Gminie Bojadła na 2024 rok

§ 1. 1. Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii nakładają na gminę obowiązek podejmowania działań w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii i alkoholizmu oraz uzależnieniom behawioralnym rozwijanie świadomości społecznej w tym zakresie zmierzających do przeciwdziałania uzależnieniom, ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, przeciwdziałania powstaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, oddziaływanie na osoby uzależnione i zagrożone uzależnieniem od narkotyków, nadużywające alkoholu oraz udzielanie pomocy ich rodzinom.

2. Realizacja tych zadań prowadzona jest w postaci niniejszego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

3. Program realizowany jest przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojadłach i placówki oświatowe. Realizatorem programu mogą być również placówki profesjonalnie zajmujące się profilaktyką i terapią uzależnień.

4. Cele będą realizowane z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami.

I. ŹRÓDŁA I ZASADY FINANSOWANIA

1. Głównym źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii są środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz w miarę możliwości inne środki własne Gminy.

2. Program może być również finansowany z dotacji celowych, darowizn, zapisów i innych wpływów od osób prawnych i fizycznych oraz z funduszy unijnych.

3. Środki o których mowa w art. 9 z 3 w ust. 3 pkt 1, przeznacza się na realizację (koordynowanej przez Pełnomocnika ds. profilaktyki i uzależnień lokalnej międzysektorowej polityki przeciwdziałania negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

§ 2. Do końca 2021 roku zakres programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych obejmował problematykę alkoholową oraz narkotykową. Stąd wszelkie diagnozy lokalne obejmowały rozpowszechnienie problemów alkoholowych oraz narkomanii. Obecna sytuacja prawna wymaga sporządzenia diagnozy problemów uzależnień behawioralnych na terenie gminy Bojadła. Na podstawie dogłębnej diagnozy stanu problemów społecznych, problemów uzależnień w Gminie Bojadła oraz działając w oparciu o:

- 1) ustawę z dnia 26 października 1982 r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 z późn. zm.),
- 2) ustawę z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.),
- 3) Narodowy Program Zdrowia na lata 2020-2025 przyjmuje się następujące zadania oraz działania do realizacji w 2024 roku:
 - 1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu lub narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniem poprzez:
 - a) stały kontakt z osobami z problemem alkoholowym i innymi uzależnieniami,
 - b) umożliwianie podejmowania szybkich działań i kontaktu z organizacjami i osobami niosącymi pomoc (Niebieska Linia, Policja, pedagog, psychiatra, radca prawny), w ramach zwiększania dostępności i podniesienia jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie zgodnie z założeniami NPZ
 - c) umożliwienie osobom uzależnionym podejmowania regularnej terapii poprzez udzielanie odpowiednich informacji,
 - d) motywowanie i zachęcanie osób uzależnionych do terapii i rehabilitacji w Punkcie konsultacyjnym ds. uzależnień od alkoholu, narkotyków i behawioralnych w gminie w Bojadłach,
 - e) kierowanie do sądu wniosków o poddanie obowiązkowi leczenia odwykowego osób uzależnionych,
 - f) kierowanie i opłacenie kosztów za osoby na badania przez lekarza biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia,
 - g) inicjowanie postępowań w przedmiocie kierowania osób uzależnionych na leczenie odwykowe, z uwzględnieniem osób niepełnosprawnych, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia, w ramach zwiększenia dostępności i podnoszenia jakości specjalistycznych świadczeń w zakresie leczenia uzależnienia od alkoholu lub narkotyków.
 - 2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe lub narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:
 - a) kontynuowanie działalności świetlic środowiskowych w Klenicy i w Bełczu jako placówki wsparcia dziennego , zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia w ramach profilaktyki selektywnej ukierunkowanej na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka,
 - b) organizowanie i finansowanie wyjazdów dzieci na kolonie terapeutyczne, obozy, w ramach podnoszenia jakości oferty pomocy psychologicznej i opiekuńczo – wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym według wskazań NPZ.
 - c) wspieranie grup terapeutycznych już działających oraz tworzenie, w miarę potrzeb, nowych grup dla osób uzależnionych i współuzależnionych zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia w ramach profilaktyki selektywnej ukierunkowanej na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka,
 - d) organizowanie i finansowanie w okresie letnim półkolonii dla dzieci, w ramach poszerzania oferty pomocy psychologicznej i opiekuńczo – wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym według wskazań NPZ
 - e) interwencje w rodzinie,
 - f) wspieranie i współpracę z podmiotami prowadzącymi działalność leczniczą w stosowaniu metod wczesnej diagnozy i krótkiej interwencji,
 - g) podejmowanie działań zmierzających do poszerzenia i podniesienia jakości oferty psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. z uwzględnieniem osób niepełnosprawnych, zgodnie z Narodowym Programem

Zdrowia, w ramach zwiększenia dostępności i podnoszenia jakości specjalistycznych świadczeń w zakresie leczenia uzależnienia od alkoholu lub narkotyków.

- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych, w szczególności dla dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez:
- a) zakup materiałów oświatowo - edukacyjnych dot. profilaktyki alkoholowej i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnień behawioralnych, w ramach edukacji zdrowotnej o której mowa w NPZ
 - b) zaopatrywanie podmiotów prowadzących działalność leczniczą w biuletyny i broszury dot. problemów alkoholowych i narkomanii oraz uzależnień behawioralnych, w ramach edukacji zdrowotnej o której mowa w NPZ
 - c) prowadzenie działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i zapobiegawczej w zakresie problemów alkoholowych i narkomanii oraz uzależnień behawioralnych
 - d) realizację programów profilaktycznych, opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży, w tym podejmowanie działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w tych programach w ramach działalności świetlic, w ramach poszerzania oferty pomocy psychologicznej i opiekuńczo – wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym według wskazań NPZ
 - e) współorganizowanie szkoleń w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii oraz uzależnień behawioralnych dla poszczególnych grup zawodowych z terenu gminy Bojadła: pracowników oświaty, Policji, pomocy społecznej, administracji samorządowej, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia w ramach edukacji kadr poprzez podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu i przeciwdziałania narkomani oraz uzależnień behawioralnych
 - f) rozwijanie świadomości prozdrowotnej, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia, w ramach profilaktyki uniwersalnej ukierunkowanej na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka,
 - g) prowadzenie na terenie gminy Bojadła kampanii edukacyjno-informacyjnych rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia, w ramach upowszechniania informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym,
 - h) zapobieganie zaburzeniom rozwojowym dzieci i młodzieży, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia, w ramach zwiększenia dostępności pomocy dla dzieci z FASD (Fetal Alcohol Spectrum Disorder) oraz ich opiekunów,
 - i) podejmowanie, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia, działań edukacyjnych dla dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu przez dzieci i młodzież,
 - j) organizowanie spotkań informacyjnych dla sprzedawców i właścicieli sklepów oraz lokali gastronomicznych sprzedających napoje alkoholowe w celu przestrzegania zakazów ustawowych, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia w ramach zmniejszenia dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu.
- 4) Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii poprzez:
- a) współpracę i wspomaganie działań Policji w ich interwencjach przeciwko przemocy domowej,

- b) przekazywanie szkołom i świetlicom wiejskim materiałów edukacyjnych dotyczących problemu alkoholowego i narkomanii, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia, w ramach podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym,
- c) udzielenie osobom fizycznym, organizacjom pozarządowym i instytucjom pomocy merytorycznej z zakresu profilaktyki alkoholowej i narkomanii,
- d) koordynowanie działań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z instytucjami działającymi na rzecz i dobro społeczeństwa (sądy, kuratorzy, Policja, szkoły, Ośrodek Pomocy Społecznej, samorząd lokalny, służba zdrowia, organizacje pozarządowe),
- e) dofinansowanie imprez o charakterze kulturalno-turystycznym propagującym idee trzeźwości i zdrowy tryb życia w społeczności lokalnej,
- f) wspieranie instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych prowadzących działalność w zakresie zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży lub działalność edukacyjną w zakresie profilaktyki uzależnień, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia w ramach podnoszenie kompetencji osób pracujących z dziećmi młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych oraz udzielających pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym.

5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego, w tym:

- a) podejmowanie działań edukacyjnych wobec sprzedawców alkoholu poprzez rozmowy,
- b) podejmowanie interwencji w przypadku łamania zakazu sprzedaży alkoholu dla nieletnich,
- c) kontrola punktów sprzedaży alkoholu pod względem przestrzegania ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz wydawanie zaleceń i wniosków pokontrolnych, w celu przestrzegania zakazów ustawowych, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia w ramach zmniejszenia dostępności fizycznej i ekonomicznej alkoholu.
- d) w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi inicjowanie postępowań karnych i postępowań w sprawach o wykroczenia oraz występowanie w charakterze oskarżyciela publicznego.

6) Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego poprzez:

- a) prowadzenie działań związanych z rehabilitacją społeczną osób walczących efektywnie z nałogiem mających na celu odbudowanie i podtrzymywanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych,
- b) inicjowanie współpracy instytucji i organizacji pozarządowych w zakresie pomocy psychospołecznej i reintegracji osób dotkniętych wykluczeniem społecznym.

7) Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej poprzez:

- a) wspieranie zatrudnienia socjalnego w ramach działalności stowarzyszeń i klubów abstynenckich,
- b) wspieranie organizacji działających na rzecz aktywacji zawodowej osób wychodzących z uzależnienia.

§ 3. Określa się następujące zasady wynagradzania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zwanej dalej „GKRPA”:

1) Przewodniczącemu GKRPA przysługuje wynagrodzenie ryczałtowe w wysokości 16 % minimalnego wynagrodzenia obowiązującego na dany rok.

- 2) Członkom GKRPA przysługuje ryczałtowe wynagrodzenie w wysokości 10% minimalnego wynagrodzenia obowiązującego na dany rok.
- 3) Wynagrodzenie, o którym mowa w pkt 1-2, przysługuje za udział w każdym posiedzeniu Komisji, za udział w każdej przeprowadzonej kontroli w placówkach handlowych, podczas której skontrolowano minimum 4 placówki oraz za reprezentowanie GKRPA na rozprawach sądowych.
- 4) Prace Komisji wykonywane są w ramach realizacji zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz niniejszego programu.
- 5) Podstawą do stwierdzenia obecności członka GKRPA na posiedzeniu, uczestniczenia w przeprowadzonej kontroli lub szkoleniu jest lista obecności podpisana przez uczestniczących.
- 6) Listę obecności członków Komisji na posiedzeniach, potwierdza przewodniczący GKRPA.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bojadła.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2024r i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi nakłada na organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania w tym zakresie działalności organizacji społecznych i zakładów pracy.

W art. 4¹ ust. 1 ww. ustawy wyszczególniono zadania własne, jakie powinna realizować gmina w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Do zadań tych należą:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i art. 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Natomiast art. 4¹ ust. 2 ustawy wskazuje, że realizacja ww. zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Bojadłach na 2024 rok został opracowany zgodnie z ww. obligatoryjnymi zadaniami oraz potrzebami występującymi na terenie gminy. Uwzględniono w nim również główne

założenia Narodowego Programu Zdrowia przyjętego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016 r.

Z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym wynika, że do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy.

W świetle powyższego podjęcie uchwały w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Bojadłach na 2024 rok jest zasadne.